

nietingen dezer wereld, van ons zondige vleesch en hart gezocht, maar als Mozes liever in leed en ontbering en bestrijding, dan de genieting der zonde, Hebr. 12:25. Weg met dat gepraat, dat de wereld zooveel heeft om te genieten, bioscoop, film, toneel, dans, enz., en wij en de onzen dat alles moeten ontberen. Die zelfverloochening en ontbering heeft de Heere de Zijnen in uitzicht gesteld, om hun voor het leven hierna blijdschap, zaligheid te beloven. Dat moet door ons en de onzen aanvaard worden. Dat moeten wij zelve weten en ons indenken en voor ons aanvaarden. En dat moeten wij onze kinderen, reeds van de vroegste jaren, voorstellen en, voorzoover aan ons ligt, doen willen. Zoo hen opvoeden.

Natuurlijk kan daar wel eens een goed stuk film vertoond worden, een historiestuk, natuurtafeel. En zoo zal in de bioscoop wel eens een goed stuk te zien zijn. Maar die trekken de menschen niet. En daarvan kan het bedrijf niet bestaan. En toneelspel kan ik voor mij in den hemel niet denken, al zegt dat natuurlijk op zichzelf niets. Het is het element der onwaarheid, dat m.i. tegen de volstrekte waarheid Gods en des hemels strijdt, afgezien van alle onredelijkheid en andere verkeerdheid bij het tegenwoordige toneel.

Laat men zich en anderen daarom het hoofd niet trachten op hol te brengen, met het voorgeven, dat men dat of dit „terrein“ ook voor Christus veroveren moet en wil, film, bioscoop, toneel, dans etc. Daar komt niets van. Maar zelf lijdt men daarbij op de eene of andere wijze verlies, en men doet aldus den ander schade lijden. Laat men er daarbij maar voor uitkomen, dat het de begeerten van het zondige, vleeschelijke hart zijn, die men aldus zoekt te bevredigen, hetzij bij zichzelf, hetzij bij anderen, maar dan als ter consciëntiegruststelling met een versierinkje van christelijk omkleed.

Wie Christus wil toebehooren, die moet Hem geheel willen toebehooren, niet alleen straks, in de eeuwigheid, maar ook nu. En die moet waarlijk in Hem willen gelooven, en om Zijnentwil naar Zijn Woord zich en dit wereldsche willen verloochenen en ontzeggen. Wij moeten ons kruis van ontbering om Zijnentwil op ons willen nemen en Hem nadragen, om onze begeerten en verwachting niet in dit leven te hebben, maar aan de overzijde van dood en graf.

Alles is om Christus' wille en door Hem het onze, als wij waarlijk in Hem gelooven. Maar dat zal eerst in de eeuwigheid, en na den oordeelsdag uitkomen ook tot onze genieting, gelijk de openbaring van 's Heeren overwinning en beheersching der geheele wereld eerst vol aan het licht treedt met Zijne wederkomst in heerlijkheid aan het eind der wereld ten gerichte.

Dus geen wereldsche christenen willen zijn, noch trachten te wezen, maar ware christenen naar het Woord des Heeren.

18 Aug. '47.

S. GREJLDANUS.

DE WOORDEN DIE IK TOT U SPREEK ZIJN GEEST EN LEVEN, JOH. 6:63.

In het „Weekblad van de Nederlandsche Hervormde de Kerk“ van 11 Oct. j.l. bespreekt dr W. Aalders uit Den Haag de dissertatie van dr A. J. Brinkhorst: „Schrift en Kerkorde“, waarin hij veel te prijzen oordeelt, maar die z.i. eene voorafgaande vraag eerst en breder of dieper had moeten behandelen. Uitteraard meng ik mij in deze kwestie niet. Maar dr W. Aalders stelt met zijne bespreking een punt aan de orde van algemeener betekenis, en waarom zijne critiek eigenlijk draait. Dat is m.i. de vraag naar de verhouding van Geest en Woord, en wel dat Woord nu genomen als Heilige Schrift. Nu zijn Geest en Woord zeer zeker twee. De Heilige Geest is God en van eeuwigheid. De Heilige Schrift is schepsel en ontstond in den tijd. Maar is nu dit Woord Gods, de Heilige Schrift, los van Gods Geest, leeg van dien Geest, zoodat die Geest telkens weer eerst a.h.w. dat Woord, die Schrift, opnieuw met Zich of Zijne werking en kracht vullen moet, om dan en dan, naar het welbehagen des Geestes, weer Woord Gods te worden, of heeft die Geest op die wijze eenmaal Zich met dat Woord, die Heilige Schrift, verbonden. Zijne kracht daarin werkende, dat dat Woord, die Schrift, altoos Zijn Woord is, bekrachtigd met Zijne sterkte, en dus werkende door Hem, zonder ooit om Hem en Zijne werking los of leeg te wezen? Indien het eerste, ja, dan zegt de prediking van dit Woord, die Schrift, hoe overeenkomstig dat Woord of die Schrift ook, natuurlijk nog weinig. Dan is dat een intellectuele bezigheid, een menschelek spreken, dat slechts menschele uitwerking hebben kan door menschele rede- en overredingskracht. Eerst wanneer het dus den Heiligen Geest belijft, Zijne kracht daarbij te voegen, wordt dit anders. Dan moet dus telkens bij dat Woord weer bijkomen de kracht of werking des Heiligen Geestes, zal het meer dan menschele kracht oefenen, en meer dan menschele uitwerking hebben. Dan kan er sprake komen van het Sacrament naast het Woord, niet als teken van, en zegel op dat Woord, en dus als ten zeerste afhankelijk van dat Woord, en niets anders biedende dan dat Woord, doch slechts in anderen vorm, op andere wijze, maar door ons geloof aan te grijpen om er heil uit te genieten. Doch dan kan en zou het iets bieden naast en buiten of boven dat Woord, en zonder hetwelk het Woord eigenlijk

maar een intellectuele zaak zou wezen, die het eigenlijke, de wezenlijke genade niet bood, noch door het geloof deed ontvangen. Dr W. Aalders drukt zich zoo uit: „De genade is in de Schrift, voorzoover ik het zien kan, spiritueel en habitueel, poëtisch en ontologisch, actueel en habitueel. Men zou misschien het beste kunnen zeggen, dat er in deze een dialektische verhouding is tussen beide elementen in de genade. Waarbij het dan zo is, dat het ene element is uitgedrukt in de prediking en het andere in het sacrament. Het ene is de waarheid van de werkelijkheid; en het andere de werkelijkheid van de waarheid. Wat in de genade zelf één is, is in woord en sacrament gebroken. Maar daarom veronderstellen die beiden elkaar in een dialektische verhouding. De werking des Geestes is er voor het geloof in het woord als waarheid en werkelijkheid met het accent op de waarheid. En het is er in het sacrament als waarheid en werkelijkheid met het accent op de werkelijkheid“. Hier is een niet te scheiden eenheid en gelijkwaardigheid der deelen van prediking en sacramenten, schrijft hij. Bij verwringing van die gelijkwaardigheid der deelen naar den eenen of naar den anderen kant, ontstaat er gevaar. „En wij protestanten hebben dan te maken met het gevaar van de verwringing van die verhouding in de richting van een miskenning van het sacrament. Een gevaar, dat zich dan uit als rationalisme en spiritualisme, als fatale overschatting van het noëtische, van de leer en de leerrede“.

We zien, hierbij blijft het sacrament niet ondergeschikt aan het Woord, maar komt het naast het Woord te staan, gelijkwaardig aan de prediking, en dat de werkelijkheid der genade brengt. Het Woord zou de waarheid daarom brengen, dus, blijkens deze uiteenzetting, het heldere inzicht, maar de werkelijkheid zou door het sacrament geschonken worden. Het Woord zou dan dus niet met de waarheid ook de werkelijkheid brengen, doch die werkelijkheid zou eerst verkregen worden door het sacrament. Dat is natuurlijk een geheel andere beschouwing en voorstelling dan in onze Gereformeerde belijdenisschriften, vgl. b.v. Zondag 25, en van Calvijn en andere Gereformeerde hoofdleeraars. Dat erkent trouwens dr W. Aalders zelf, als hij schrijft: „Men zie daarom niet als zo onzinnig en onbegrijpelijk, niet als een afglijden in ik weet niet welke verderfelijke wateren, als men het probleem van de genade nieuw doordacht wil zien en hier niet zonder meer Calvijn kan volgen“. Of als hij schrijft: „Want de heerschappij van Christus is méér. Dat „méér“ is verwaarloosd in onze Kerk; en de theologie van Calvijn en Melancthon en Zwingle zijn er de oorzaak van“. Nu zal wel niemand van Gereformeerde geloofsovertuiging er op zichzelf bezwaar tegen hebben, dat men van Calvijn c.s. en van de Gereformeerde belijdenisschriften in meening en voorstelling der waarheid verschilt, als men daarmee meer in overeenstemming met de Heilige Schrift komt. Doch daarop komt dan ook alles aan. En in dit geval is het dan de vraag naar het geloof inzake de Heilige Schrift als Gods Woord, in de verhouding van Geest en Woord of Heilige Schrift. Wanneer in Jes. 55 van 's Heeren Woord staat, dat het niet ledig tot Hem wederkeert, maar doet wat Hem behaagt, vers 11, dan ziet dat krachtens het verband ook op het door des profeten mond gesproken Godswoord. En dat is ook het geval, wanneer de Heere in Jerem. 23:29 vraagt: Is Mijn woord niet alzoo als een vuur, spreekt de HEERE, en als een hamer die eene steenrots te morsel slaat? Ook wanneer de apostel Paulus de Thessalonicenzen prijst, dat zij zijne prediking aangenomen hebben als Gods Woord, gelijk het waarlijk is, schrijft hij, dat ook werkt in u die geloof, I Thess. 2:13. En in Hebr. 4:12 lezen we: Want het woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeeling der ziel en des geestes en der samenvoegselen en des mergs, en is een oordeeler der gedachten en der overleggingen des harten. Jacobus vermaant: Ontvangt met zachtheid het woord dat in u geplant wordt, hetwelk, zegt hij, uwe zielen kan zaligmaken, Jac. 1:21. En onze Heiland zeide tot Zijn discipelen: Wie u hoort, die hoort Mij, en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Den gene die Mij gezonden heeft, Luc. 10:16. Dat alles geldt dus van het gepredikte Woord des Heeren, van het door Zijn profeten en discipelen gesproken woord; maar dan evenzeer van het door hen geschreven woord, en van het door hen gesproken, maar schriftelijk tot ons gekomen woord. Dat woord, hetwelk wij nu in de Heilige Schrift hebben, is maar niet een louter intellectuele zaak van zekere feiten, mededeeling, maar daarin werkt altoos de Heilige Geest, Die nimmer Zijne kracht aan dat woord onttrekt, maar, waar en wanneer en door wien het maar gebracht wordt, mits recht en zuiver en vol gebracht, het werkzaam doet zijn, ter zaligheid, waar het geloovig aangenomen en gehoorzaamd wordt, ter veroordeeling en verharding, waar het in ongeloof verworpen wordt. Het Evangelie is een kracht Gods, schrijft de apostel Paulus, Rom. 1:16; vgl. I Cor. 1:18; II Cor. 2:15—16. De woorden die Ik tot u spreek, zijn Geest en zijn leven, sprak de Heere tot Zijn discipelen, Joh. 6:63.

Volgens de Heilige Schrift is het dus maar niet, dat dit Woord Gods of Heilige Schrift eene intellectuele mededeeling van waarheid eener werkelijkheid

zou zijn, en eerst het sacrament de werkelijkheid dezer waarheid zou brengen. Dat Woord zelf brengt die werkelijkheid mee, door de er zich aan verbonden hebbende Geesteswerking, en dat ten goede, of ten kwade, al naar de geloovige, of de ongeloovige houding van den hoorder er tegenover. De werking des Geestes brengt niet in het sacrament de werkelijkheid der waarheid gelijkwaardig met de waarheid der werkelijkheid in de prediking, maar zij brengt in en met en door die prediking zoowel de werkelijkheid der waarheid als de waarheid der werkelijkheid. Daar heeft niets meer bij. Alleen wil de Heere in ontferming ons in ons zwakke geloof aan Zijn Woord en Evangelie nog te hulp komen door de sacramenten te geven als hulpmiddelen tot duidelijke verzekering van de waarheid Zijns Woords voor ons zwakke geloof. Maar, en daarop komt het nu alles aan, dan moet dat Woord recht gepredikt worden, enkel dat Woord, en dat Woord vol en zuiver. Wel moet door en bij die prediking dan nog eene Geesteswerking komen, maar niet eene Geesteswerking van de werkelijkheid der waarheid er bij te geven, doch om bij den mensch het hart te openen, opdat de prediking een rechten ingang mag vinden tot haar heilzame uitwerking. Luc. 24 vs 45; Hand. 16:14. De groote vraag is hierbij dus maar deze: Wat geloofit gij van de Heilige Schrift? Is zij Gods Woord in eigenlijken, waren zin, ja of neen?

13 Oct. '47.

S. GREJLDANUS.

CHRISTELIJKE FILMACTIE.

Zoo is dan dezer dagen de z.g.n. christelijke bioscoop geopend in de residentie en wij worden nu voor de vraag gesteld: kunnen we aan deze actie onzen steun geven of niet? Is dit een stap vooruit voor ons christelijk samenleven in onze stad, ja of neen? Er zijn circulaire rondgezonden, die de oorzaak en de bedoeling van dit werk uiteenzetten. Na lezing van deze circulaire en na hetgeen over deze bioscoop in de pers is gepubliceerd, kunnen we niet anders zeggen dan dat we dit een stap terug vinden op den weg van ons christelijk leven in deze wereld, ook al staan daar onder die circulaire namen van bekende predikanten. De circulaire zegt, dat voor den oorlog de bioscoop voor den christen geen probleem was. Toen stond men er beslist afwijzend tegenover. Na den oorlog werd dat geheel anders. Met onweerstaanbare drang kwam het verlangen naar de film naar voren. Die drang wordt verklaard uit de begeerte om het oorlogsgebeuren op de film te aanschouwen. Daarom wil men dus alle bezwaren tegen de bioscoop opzij zetten.

De eerste opmerking die we willen maken is deze, dat de eerste drang om de oorlogsfilm te willen zien nu allang voorbij is en dat men dus nu hiervoor geen christelijke bioscoop meer behoeft te openen. Deze bioscoop wordt dus niet allereerst geopend omdat men dit terrein wil opeischen voor Koning Christus, maar om tegemoet te komen aan den gevoelsdrang van het publiek. Als men daarnaast dan nog scherm met een opeischen van dit terrein voor Christus, dan komt de vraag op ons af of ons leven en ook speciaal het leven van hen, die den drang naar de film hebben, zoo gespannen is van de toekomstverwachting van onzen Heere Jezus Christus, dat we hierom een bioscoop moeten gaan openen. Is ons leven zoo doordrenkt van Christus' heerlijkheid, zoo vol ervan, dat we overloopen van activiteit voor Hem en ook dit terrein ervan vervuld moet worden? En als we dan zien den strijd, die er op alle fronten is en die steeds feller wordt en ook steeds geraffineerder wordt gestreden en wat dit van ons vraagt aan tijd en offers en aan levensspanning en als we daarnaast lezen van de directe oorzaak tot het openen van deze bioscoop, n.l. den drang naar het beleven van de oorlogssensatie, dan rijst de vraag of we in dezen apocalyptischen tijd, dit zoozeer van de zonde doordrenkt gebied wel moeten veroveren. Moeten we om Christus' wil niet al onze aandacht concentreren op den strijd der kerk, op den strijd op politiek en maatschappelijk gebied, waardoor het ons, vanwege de zonde, onmogelijk wordt om dit cultuurwerk goed aan te vatten. Moet hier geen cultuurontheiding zijn, niet om de ontheiding, doch vanwege de weerhoudingswet, waardoor geen enkele cultuurmogelijkheid ooit tot volle ontplooiing kan komen.

De gemeenschap van Gods volk is, door de ontrouw van velen, zoo zwaar belast, dat zij zich vaak moeten onthouden. Dit zien we ook in Openbaringen 12 geteekend, waar de kerk de woestijn in gaat. Niet om haar recht op de wereld prijs te geven, maar om haar eigen stijl te bewaren. Ze hongerit in de woestijn, maar het is de honger niet om den honger, maar om Christus' wil.

Als de kerk haar eigen stijl niet bewaart, dan is ze verloren. En nu is het opvallend, dat in de genoemde circulaire men wel spreekt van een eigen gebouw en een eigen sfeer, alsof dat het essentiële zou zijn van ons christelijk leven, maar men spreekt juist niet van een eigen stijl. Dit is toch wel een eerste vereischte voor een christelijke actie. Wat is er echter gepubliceerd over deze actie? Het is dit, dat men actueel nieuws zal geven, tekenfilms en speelfilms.

In dit laatste zit het nu juist. Want daartoe wil men bijgeschaafde films nemen, die in andere bioscopen gedraaid hebben. Afgezien nog van het feit,

dat dit missie v
houd v
juist is
afstand.
stijl der
dan de
slachtof

Zal m
stuk, da
stellen
want he
uit te
teven
moeilijk
de chris
het leve
strijd v
moet da
we dan
wil dra
moet he
hebben
drang"
dus sur
naam.

Laten
opend n
opdat w
koopend
Satan i
en het
werken
dan sta
Christus
en te st
vels. Er
zoo allee
Zijn niet
schatten
stempel
rijk. De
waarvan
(Zach. 1
Moge
vullen n
volkom
staan ad
allen: W
's-Grave

PROF.

In „
Prof. Dr
kerkvert
eener Ge
t Is e
tegenwo
rekensch
we te st
het kerk
tijk beho
dat 't ke
zakelijk
wezen ee
niet kan
daarin s

Don Q
De sel
anderen,
noot hel
schrijft:
kerkverb
stigen
z w a a
die.....
bijkans
deze opv
wezen de
rig het
en het a
zonder d
anderen
weinig te
maakt, j

Als Pr
koester
onze kri
van de e
En da
deelen d
van een

En ten
in zijn D
ad esse
door God
en ad be
En in
richting"
ale kerki
krachten
het N. T
en gebod
zoeken e
knopen".